

MEDZINÁRODNÁ PORADA K VEDE O VEDE

V dňoch 5.—9. 9. 1988 sa uskutočnila vo Veľkom Meziříčí porada riaditeľov ústavov teórie vedy socialistických krajín. Súčasťou porady bola konferencia *Veda a sociálne ciele*.

Cieľom vedecko-koordinačnej porady predstaviteľov vedeckých organizácií socialistických krajín, zaoberajúcich sa problémami *Vedy o vede* a dejinami rozvoja vedy a techniky bolo:

1. posúdiť a sprisniť pracovný plán komplexnej témy cieľového projektu 16. mnohostrannej spolupráce *Teoretické a metodologické základy analýzy rozvoja vedy a techniky*.

V rámci danej porady boli odsúhlasení vedúci pracovných skupín, koordinátori v jednotlivých krajinách, ako aj štruktúra celého cieľového projektu. Upresnili sa tiež pracovné porady podľa jednotlivých tém. (Projekt má 12 tém.)

2. V r. 1989 sa dohodlo zrealizovať pracovné stretnutie riešiteľov projektu v Tbilisi — ZSSR a venovať ho otázkam rozvoja vedeckej spolupráce v novej päťročnici. Zároveň v rámci porady usporiadať medzinárodnú konferenciu na tému *Metodologické problémy komplexného výskumu a prognózovania vývoja vedy*.

3. V rámci porady sa dohodlo, že škola mladých venovaná *Vede o vede* bude sa v r.1989 realizovať na tému *Súčasná tendencie rozvoja vedy a perspektívy vedy o vede*.

4. Vyslovila sa prosba k národným komitétom dejín vedy a techniky pomôcť pri posilňovaní pozícií socialistických krajín v orgánoch výboru oddelenia dejín vedy Medzinárodného zväzu. Snažiť sa o rozšírenie delegácií zo socialistických krajín na kongrese v NSR v r. 1989.

5. Z hľadiska ďalšieho skvalitnenia časopisu *Science of Science* (prof. Kwiatkowski — PLR) je nevyhnutné venovať pozornosť kvalite príspevkov a tiež ich kvalitnému prekladu do jazyka anglického. Ďalšie zasadanie redakčnej rady sa má uskutočniť r. 1989 v Tbilisi.

Porady sa zúčastnili S. Kačaunov, Ju. Minkov, Ž. Nedev (BLR), D. Darvas, A. Haraszthy (MER), G. Kröber, D. Schulze, K. G. Stoch, L. Läscher (NDR), I. Malecki, S. Kwiatkowski (PLR), V. S. Stopin, N. D. Ustinov, Ju. I. Krivonosov, V. Ž. Kelle, E. Z. Mirskaja, N. S. Zlobin, V. Ju. Saradžišvili, I. Dagite, L. Malce-ne (ZSSR), K. Müller, V. Ďubský, M. Komárek, St. Provazník, J. Sedliak, V. Čermák, Z. Butorová, J. Dubnička, J. Janko (ČSSR).

V rámci konferencie, ktorá sa realizovala formou okrúhleho stola, *Veda, sociálne ciele a hodnoty socializmu* odznelo trinásť referátov venovaných otázkam riadenia vedy (Z. Butorová — ČSSR), stratégií rozvoja vedy a techniky v krajinách RVHP v osemdesiatych rokoch (T. Darvas — MER), vedeckému poznaniu a cieľovosti (N. Zlobin — ZSSR), vede a technike, globálnym potrebám progresu (S. Kwiatkowski — PLR), úlohe vedy v odraze sociálnych potrieb (V. Kelle — ZSSR), podmienkam vzniku a rozvoja nových vedeckých smerov (L. Läscher — NDR), vede ako faktoru intelektuálnych premien v spoločnosti

(I. Malecki — PLR), socialistickému demokratizmu a jeho úlohe v boji proti technokratizmu vo vzťahu k vedeckému vývoju (Ju. Minkov), predstavám o sociálnej determinácii vedy, (E. Mirskaja), stratégii rozvoja vedy ako formy riadenia vedy v súlade so sociálnymi cieľmi (K. Müller — ČSSR), vedeckej diagnóze sociálnych protirečení — stimuly a bariéry v podmienkach socializmu (Ž. Nedev — BER), vede a sociálnym cieľom v socialistickej spoločnosti (S. Provanžnik — ČSSR).

Každý z príspevkov vyvolal širokú diskusiu, v rámci ktorej sa kryštalizovali postoje jednotlivých autorov, ale i delegácií.

Na záver rokovania bol prijatý protokol, v rámci ktorého bola spresnená spolupráca socialistických krajín v oblasti vedy o vede na ďalšie obdobie.

Ján Dubnička

PRÍSPEVOK K DEJINÁM FILOZOFIE NA SLOVENSKU

V decembrových dňoch minulého roku sa v Domove vedeckých pracovníkov SAV v Smoleniciach konal vedecký seminár venovaný vývinu pokrokového filozofického myslenia na Slovensku v rokoch 1900—1948. Seminár sa uskutočnil ako integrálna súčasť riešenia úlohy ŠPZV IX-3-4/04: *Pokrokový filozofický odkaz z dejín českého a slovenského myslenia pre súčasnosť*, ktorú koordinuje odbor dejín filozofie a sociológie ÚFS SAV. Vedecký seminár, ktorého sa zúčastnil rad vedeckých a vedecko-pedagogických pracovníkov SAV a ČSAV, v podstate predstavoval aktívnu prezentáciu a verejnú oponentúru výsledkov práce riešiteľského kolektívu II. zväzku *Dejín filozofického myslenia na Slovensku* v období, ktoré je rámcovo vymedzené koncom 19. a prvou polovicou 20. storočia.

Na seminári bola predložená viac ako 500 stránková maketa pripravovaného druhého zväzku *Dejín filozofického myslenia na Slovensku*, v ktorej riešitelia úzko nadväzujú na výsledky dosiahnuté v predchádzajúcom období. Jej obsahom je predovšetkým analýza počiatkov a rozvoja marxisticko-leninského filozofického myslenia na Slovensku v kontexte historického vývinu spoločnosti, jej revolučných premien, od prelomu nášho storočia až po inštitucionalizáciu marxisticko-leninskej filozofie na Slovensku koncom štyridsiatych rokov. Predložená maketa II. zväzku predstavuje prvý komplexný variant pripravovaného diela vo forme syntézy historicko-filozofických výskumov bádateľského kolektívu.

Vedecký seminár otvoril zodpovedný riešiteľ ČÚ ŠPZV IX-3-4/04 a vedúci autorského kolektívu II. zväzku *Dejín filozofického myslenia na Slovensku* člen kor. Ján Bodnár hlavným referátom — *Predpoklady a tendencie filozofického vývoja na prelome 19. a 20. storočia*. Autor v ňom venoval pozornosť širším spoločensko-politickým, kultúrnym a konkrétne historickým predpokladom a podmienkam vývinu filozofického myslenia na Slovensku v časovom diapazone, ktorý zahŕňa posledné dve desaťročia devätnásteho a prvé dve desaťročia nášho storočia.

J. Bodnár tu zároveň upozornil na existenciu závažného a neopomenuteľného historického paradoxu, ktorý treba pri dejinnej filozofickej analýze daného obdobia u nás brať do úvahy. Ide totiž o to, že práve toto obdobie, ktoré